

Seminer

Dr. Bülent GÜRBÜZ

Ölçme ve Değerlendirme ile İlgili Temel Kavramlar

Değişken: Kişiden kişiye, durumdan duruma, nesneden nesneye değişen özelliklerdir, boy, zeka, not, sıcaklık, başarı...

Sabit: Kişiden kişiye, durumdan duruma, nesneden nesneye değişmeyen özelliklerdir.

- Sadece tek bir değer alabilen özelliklere sabit adı verilir.

Nicel Değişken: Sayısal değişkenler (boy uzunluğu, zeka düzeyi...)

Nitel Değişken: Sıfat ya da sembollerle ifade edilebilirler. (medeni durumun evli/bekar olması, cinsiyetin bayan erkek olması...)

- Örneğin;
 - ✓ cinsiyet
 - ✓ renkler
 - ✓ medeni durum
- Bu özellikler sayılarla ifade edilse bile bu sayısal gösterimler matematiksel anlamda bir büyüklük, nicelik ifade etmezler (kız:1, erkek:2)

Sürekli Değişken: İki değer arasında sonsuz sayıda başka bir değer yer alabildiği değişkenlerdir (uzunluk, ağırlık, zeka, sıcaklık...)

Süreksiz Değişken: Tam sayılarla ifade edilir (cinsiyet, medeni durum, mezuniyet durumu...)

Bağımsız Değişken: Etki değişkenidir, bir araştırmada etkisi olup olmadığı belirlenmeye çalışılan değişkendir. (Sigaranın sağlığa etkisi...)

Bağımlı Değişken: Etki değişkenine bağlı olarak değişimin araştırıldığı değişkendir.

Kontrol Deęiřkeni: Araştırmaya etkisi olması istenmeyen değişken

Kariştırıcı (ara) Değişken: Araştırmada etkisi olabilen, kontrol altına alınamayan değişken (özellikle sosyal bilimlerde)